

Hírsáv

Megtorpant a japán ipari termelés bővülése

A japán ipari termelés januárban 0,8 százalékkal maradt el az előző havitól. Ilyen megtorpanásra fél éve nem volt példa, s emiatt a 0,4 százalékos többletet váró elemzők már az exportvezérelt gazdasági növekedés fenntarthatósága miatt kezdtek aggódni. Tavaly januárhoz mérten viszont 3,2 százalékkal bővült az ipar, igaz, ez is elmarad a 4,3 százalékos előzetes várakozásoktól. A legnagyobb visszaesést a legerősebb, azaz a jármű-, motor- és szállítóeszköz-gyártás kategória mutatta 4,7 százalékos mínusszal. A japán kivitel eközben mind decemberben, mind januárban nőtt, pótolva a belső kereslet tartós gyengülése miatti kiesést. (K. B.)

Eurókötvényt bocsátana ki Oroszország

Oroszország eurókötvényt bocsát ki idén, és ebben orosz bankok segídeknek majd – mondta el Anton Sziluanov orosz pénzügyminiszter egy moszkvai tévécsatornának. A tárcavezető nem pontosította, mikor tervezik a műveletet, de nemrég még arról beszélt, hogy tavasszal 3 milliárd dollár értékű eurókötvényt dobna piacra egy összegben. Az idei orosz költségvetés 7 milliárd dollár hitelfelvételt engedélyez külföldi adósságpiacokon. Oroszország tavaly májusban bocsátott ki először dollárban jegyzett eurókötvényt azóta, hogy nemzetközi pénzügyi szankciókkal sújtották a Krím annektálása miatt. (K. R. L.)

Energiahordozó Újabb Zsil-völgyi szénbányákat zár be Bukarest

Bezárja idén a román kormány a Zsil völgyében lévő lupényi és a lónyai szénbányát – derül ki a bukaresti energetikai szaktárca legújabb törvénytervezetéből. Bukarest már régóta tervezi az említett kitermelések leállítását, most pedig az Economica.net román gazdasági szakportál szerint mintegy 200 millió lejt (14 milliárd forintot) szán a négy Zsil-völgyi szénbányát és két hőerőművet üzemeltető Vajdahunyadi Energetikai Komplexum támogatására. Az összeget az állami költségvetésből különítették el, és abból 132 milliót költenek a kőszénből származó bevételkiesés ellensúlyozására, a fennmaradó rész a bányabezárással járó rendkívüli kiadásokat fedezi.

A vajdahunyadi komplexum bányáiban és erőműveiben hatezer alkalmazott dolgozik, a vállalat azonban drámaian eladósodott. Tartozásai 1,5 milliárd lejre rúgnak, s a társaságnak már a tavalyi esztendő végén annyira válságos volt a gazdasági helyzete, hogy a fizetéseképtelenség és a csőd határán egyensúlyozott.

A lónyai és a lupényi bánya bezárását az Európai Bizottság is szorgalmazta, mint ahogy minden, az Európai Unió területén működő veszteséges kitermelés megszüntetését. A petrilai tárnák tavalyelőtti bezárása után a Zsil-völgyi bányászat felszámolása most először a lupényi kitermelés leállításával folytatódik, ahol ezer alkalmazottat küldenek el. Annak ellenére, hogy Vasile Paduraru lónyai szakszervezeti vezető azzal érvel, hogy a bányájuk másfél millió lejnyi befektetés mellett még 25 évig termelhetne, mivel a kőszénrétegekhez alig kellene lefúrni.

KRISTÁLY LEHEL

GDP Változatlan helyzet az amerikai gazdaságban

Csúszhat az adóreform

Az első becslésben jelzett mérsékelt ütemben bővült tavaly az amerikai gazdaság, idén az adóreformtól várnak áttörést a piacok. Ennek egyik gátja az Obamacare.

BLAHÓ MIKLÓS

Az elemzők ugyan valamivel többet vártak, de az amerikai gazdaság mérsékelt, 1,9 százalékos éves ütemben növekedett a múlt esztendő utolsó negyedében, 2016 egészében pedig 1,6 százalékkal. A kereskedelmi minisztérium kedden közzétett második becslése meg egyezik az egy hónapja publikált elsővel, vagyis a gazdaságról kialakult kép nem változott, noha a piacok reménykedtek abban, felfelé módosulnak majd az adatok.

Választási kampányában – az elmúlt nyolc év két százalék körüli bővülését lekicsinyelve – legalább négy, de inkább öt-hat százalékos növekedést ígért Donald Trump elnök, aki adócsökkentésekkel és infrastruktúra-fejlesztési programokkal gyorsítaná a gazdaságot. Ám hét végi interjújában Steven Mnuchin pénzügyminiszter már csupán három százalékot jövendölt, de legjobb esetben is csak 2018-tól, mert előbb meg kell valósítani az adóreformot, amelynek révén elvileg a középosztály jutna több jöve-

Sokan aggódnak amiatt, hogy nem férnek majd hozzá a megfizethető egészségügyi ellátáshoz

FOTÓ: AFP

delemhez, és a társaságok terheit is csökkentenék. Kormányzati és törvényhozási forrásokból azonban a The New York Times és több más vezető amerikai napilap is úgy értesült, hogy az adótörvények megváltoztatását csak akkor lehet előkészíteni, ha az Obamacare néven ismert egészségbiztosítási rendszert átalakítják. A szövetségi államok kormányzóival találkozva, Trump elnök hétfőn azt mondta, hogy „senki sem tudta, hogy az egészségügy ennyire bonyolult”, ilyen hihetetlenül összetett kérdés. Túl azon, hogy szakértők már hónapok óta erre hívják fel Trump figyelmét, egyre érzékelhetőbb az aggodalom és a türelmetlenség. Egyrésztől a demokraták egységesen ellenzik az

Obamacare felváltását egy új rendszerrel, másrészt a republikánusok is megosztottak. A fehér házi találkozóan a kormányzók is egységesen léptek fel, azt szorgalmazva, hogy senki se veszítse el a biztosítását. A republikánus törvényhozók egy része szintén attól tart, hogy nagy elégedetlenséget szülne, ha sokan nem férnének hozzá a megfizethető egészségügyi ellátáshoz, más része viszont elégedetlen a formálódó elképzelésekkel, amelyek az Obamacare-nek csupán egyes elemeit szüntetnék meg, miközben szerintük újabb jogosultsági programot hoznának létre. Ráadásul a sok évtizedes programok is további feszültséget okoznak Trump és a kongresszusi republikánus több-

ség között. Mint Mnuchin utalt rá, a magyar idő szerint szerda hajnalra tervezett első törvényhozási beszédében Trump leszögezni szándékozik, hogy tartja, amit ígért, vagyis a társadalombiztosítás és az időskori betegellátás (Medicare) finanszírozásához nem nyúl a 2018-as költségvetésben, de tíz százalékkal, 54 milliárddal emelni akarja a fegyverkezési költségeket. Emiatt viszont – írják elemzők – meg kell nyirbálnia a környezetvédelmi, oktatási, tudományos és egyéb szociális kiadásokat. A képviselőház elnöke, Paul Ryan azzal érvel, hogy adóemelések nélkül csak akkor maradhat fenn tartható pályán a költségvetés, ha lefaragnak a társadalombiztosítási és a Medicare ellátásból.

Vagyontranszfer Eurómilliárdokat hozhat egy amnesztia

Visszajöhetnek az offshore cégek

Ötezer körül lehet a magyarországi tulajdonossal rendelkező offshore cégek száma – mondta Karagich István, a Blochamps Capital ügyvezető igazgatója. A januárban életbe lépett új adóamnesztia-szabályok alkalmasak lehetnek arra, hogy a korábban kétes tulajdoni viszonyt felszámolják ezeknél a cégeknél is, és azok transzparenssebben, ellenőrzöttebben működhesse nek tovább. Az új szabályok szerint az idei év közepéig hozhatók haza a vagyonok, és legalizálhatók 10 százalékos adó megfizetése után. Ráadásul ez az adó is elkerülhető, ha az amnesztia ellenőrzött keretein belül bejelentik a vagyon itthoni társasági befektetését, ezzel bármilyen cégben részesedést szerezve.

Azt persze még nehéz megbecsülni, mennyi pénz jöhet így haza Magyarországra, ahogy azt sem lehet tudni, mennyi pénz vándorolt ki. A legmeglepőbb becslést ebben a tárgyban a Tax Justice Network 2012-ben adta ki, mely szerint 30 év alatt 58 ezermilliárd forint hagyta el Magyarországot, az egy lakosra vetített kivitt vagyont nézve hazánk a harmadik volna a világrangsorban. Karagich szerint ezek rendkívül túlzó adatok, a hazai adózást elkerülő és a tartósan külföldön lévő magyar vagyon mértéke jelenleg 2500-3000 milliárd forint lehet.

A Stabilitás megtakarítási számla (SMSZ) volt 2014–2016 között az az eszköz, amellyel tisztára lehetett mosni az ilyen pénzeket, három év alatt 2141-en éltek a lehetőség-

Adóamnesztiák eredménye világszerte	
Olaszország	500 milliárd euróra becsült külföldi vagyonból 125-130 milliárd jött vissza 2011-ben
USA	2009-ben a szigorodó szabályok miatt 15 ezren vallották be a külföldi vagyonukat
Németország	a kormány adatokat vásárolt, az adósok inkább fizettek, mint a bírósági feljelentést választották volna
Franciaország	44 ezer adómenekültet hoztak vissza 2015-2016-ban, ez több mint 5 milliárd eurót jelentett a költségvetésnek
Forrás: Blochamps	

gel, és 155,6 milliárd forint került ilyen számlákra. Az elmúlt 17 év adóamnesztiás intézkedései közül a szakember véleménye szerint az SMSZ volt a leghatékonyabb. Világ-

szerte a magyarországiaknál sikerebb megoldások is voltak már. Olaszországban a válság éveiben indították el a Scudo Fiscale programot, amely 100 milliárd eurót hozott vissza, ami az olasz offshore állomány 20-30 százaléka volt. A program 5 milliárd eurónyi adóbevételt hozott az olasz költségvetésnek. Franciaország is ötmilliárd euró körüli bevételre tett szert a legutóbbi adóamnesztiás intézkedés két éve során, és a kivételesen kemény német program is sikeres volt. A német állam megvásárolta a külföldön pénzt tartó számlatulajdonosok adatait, a hatóságok pedig felkeresték az ügyfeleket, hogy válasszanak: befizetik az elmaradt adókat, vagy pedig börtönbe vonulnak.

H. B.

Jelenleg 2500-3000 milliárd forint lehet külföldön

FOTÓ: THINKSTOCK

Infrastruktúra Lemaradásban van Ázsia

A feltörekvő ázsiai országoknak 2016 és 2030 között összesen mintegy 26 ezermilliárd dollárt kellene infrastrukturális fejlesztésre költeniük ahhoz, hogy a gazdasági növekedés fenntartható legyen, felszámolják a szegénységet, és alkalmazkodni tudjanak a klímaváltozáshoz – áll az Ázsiai Fejlesztési Bank (ÁFB) kedden publikált tanulmányában.

Az összegből 14,7 ezermilliárdot energiaberuházásokra kellene költeni, a térségben ugyanis 400 millióan nem jutnak áramhoz. Ezenfelül 8,4 ezermilliárdot közlekedésre, 2,3 ezermilliárdot telekommunikációra kell fordítani. A 800 milliárd dolláros, a vízellátást és a közegészségügy javítását szolgáló befektetés közel 1,5 milliárd emberen segítene.

Az ÁFB legutóbbi, 2009-es jelentésében még úgy becsülte, hogy a térség államainak 8 ezermilliárd dolláros infrastrukturális befektetésre van szükségük 2010 és 2020 között. Az igények tehát 2016-ra látványosan megugrottak, ami azt jelzi, hogy az infrastruktúra fejlődési üteme nem tudott lépést tartani a térség gazdaságainak és népességének növekedésével, illetve az urbanizáció felgyorsulásával.

A befektetések legfőbb akadályai a térségben a korrupció, a kedvezőtlen földrajzi adottságok és a bonyolult tulajdonjog – állítja a tanulmány.

KŐHEGYI BENCE